

Utorok 4. apríla 2017

P8_TA(2017)0099

Ženy a ich úlohy vo vidieckych oblastiach

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 4. apríla 2017 o ženách a ich úlohách vo vidieckych oblastiach (2016/2204(INI))

(2018/C 298/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ) a článok 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Protokol č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii,
- so zreteľom na Protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,
- so zreteľom na články 21 a 23 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Pekinskú akčnú platformu,
- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, prijatý v roku 1979,
- so zreteľom na smernicu Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania ⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS ⁽³⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 6, 10.1.1979, s. 24.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 180, 15.7.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487.

Utorok 4. apríla 2017

- so zreteľom na článok 7 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 o Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2008 o situácii žien vo vidieckych oblastiach Európskej únie ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. apríla 2011 o úlohe žien v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2015 o iniciatíve na podporu zelených pracovných miest: využitie potenciálu ekologického hospodárstva vytvárať pracovné miesta ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. septembra 2015 o rodinných podnikoch v Európe ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na odporúčania vydané 17. októbra 2016 Výborom OSN pre svetovú potravinovú bezpečnosť o živočíšnej výrobe a svetovej potravinovej bezpečnosti, najmä tie, ktoré sa týkajú rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. októbra 2016 o otázke, ako môže SPP zlepšiť tvorbu pracovných miest vo vidieckych oblastiach ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť podľa článku 55 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0058/2017),

Multifunkčnosť úloh žien vo vidieckych oblastiach

- A. keďže sociálna a hospodárska situácia a životné podmienky sa v uplynulých desaťročiach podstatne zmenili a medzi členskými štátmi aj v rámci jednotlivých štátov sa dosť výrazne líšia;
- B. keďže ženy výrazne prispievajú k vidieckemu hospodárstvu a keďže diverzifikačné opatrenia a koncepcia multifunkčnosti ako nevyhnutný základ stratégií udržateľného rozvoja, ktorý sa však ešte vo všetkých oblastiach plne nevyužíva, prinášajú ženám nové príležitosti pomocou inovácií a vytvárania nových konceptov, ktoré môžu vnieť novú dynamiku do poľnohospodárstva;
- C. keďže rozvoj doplnkových činností v poľnohospodárskych podnikoch alebo mimo nich, ktoré idú nad rámec poľnohospodárskej výroby, presadzujú veľmi často práve ženy, a tak umožňujú vytvorenie skutočnej pridanej hodnoty aktivít vo vidieckych oblastiach;
- D. keďže ženy žijúce vo vidieckych oblastiach nie sú homogénnou skupinou, pretože ich postavenie, povolanie, prínos pre spoločnosť a v konečnom dôsledku aj ich potreby a záujmy sa medzi členskými štátmi aj v rámci nich významne líšia;
- E. keďže ženy sa aktívne zapájajú do poľnohospodárskych činností, podnikania a cestovného ruchu a zohrávajú dôležitú úlohu pri uchovávaní kultúrnych tradícií vo vidieckych oblastiach, ktoré môžu prispieť budovaniu a/alebo posilňovaniu regionálnej identity;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 66 E, 20.3.2009, s. 23.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 296 E, 2.10.2012, s. 13.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0264.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0290.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0427.

Utorok 4. apríla 2017

- F. keďže rovnosť medzi ženami a mužmi je základnou zásadou Európskej únie a jej členských štátov a jej presadzovanie je jedným z jej hlavných cieľov; keďže rodová rovnosť je základnou hodnotou EÚ uznanou v zmluvách a v Charte základných práv a EÚ prevzala osobitnú úlohu, ktorou je začlenenie tejto hodnoty do všetkých jej činností; keďže uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti je dôležitým nástrojom pri začleňovaní tejto zásady do politík, opatrení a akcií EÚ v záujme presadzovania rovnosti medzi ženami a mužmi a boja proti diskriminácii s cieľom zvýšiť aktívne zapojenie žien do pracovného trhu a hospodárskych a sociálnych činností; keďže tento nástroj je uplatniteľný aj na štrukturálne a investičné fondy EÚ vrátane EPFRV;
- G. keďže rodinné poľnohospodárstvo je najbežnejším operačným modelom poľnohospodárstva v EÚ28, keď 76,5 % práce vykonáva majiteľ alebo členovia jeho rodiny⁽¹⁾, a preto by sa malo podporovať; keďže rodinné poľnohospodárstvo podporuje solidaritu medzi generáciami a sociálnu a environmentálnu zodpovednosť, a tým prispieva k udržateľnému rozvoju vidieckych oblastí;
- H. keďže v kontexte rastúcej urbanizácie je nevyhnutné udržať aktívne, dynamické a prosperujúce obyvateľstvo vo vidieckych oblastiach s osobitným dôrazom na oblasti s prírodnými prekážkami, pretože od neho závisí ochrana životného prostredia a krajiny;
- I. keďže starnutie obyvateľstva spolu s úpadkom poľnohospodárskej činnosti a hospodárskym úpadkom vidieckych oblastí EÚ patrí medzi hlavné príčiny vyľudňovania a odchodu žien z vidieckych oblastí, čo má nepriaznivý vplyv nielen na trh práce, ale aj na sociálnu infraštruktúru; keďže túto situáciu možno zastaviť iba v prípade, ak európske inštitúcie a vlády prijímú všetky kroky potrebné na zabezpečenie lepšieho uznania práce a práv žien a poskytnú vidieckym oblastiam potrebné služby, ktoré im umožnia zosúladiť pracovný a rodinný život;
- J. keďže vidiecky cestovný ruch zahŕňajúci poskytovanie tovaru a služieb na vidieku prostredníctvom rodinných a družstevných podnikov je nízkorizikovým odvetvím, vytvára zamestnanosť, umožňuje spájať osobný a rodinný život s prácou a podnecuje vidiecke obyvateľstvo, najmä ženy, aby zotrvalo na vidieku;
- K. keďže hospodárska kríza sa dotkla Európskej únie a má závažný dosah na mnohé vidiecke oblasti a regióny; keďže dôsledky krízy sú stále badateľné, pričom mladí ľudia z vidieckych oblastí čelia výraznej miere nezamestnanosti, chudoby a vyľudňovania vidieka, ktorá sa týka najmä žien; keďže ženy priamo pocitujú dosah krízy pri vedení svojich poľnohospodárskych podnikov a domácností;
- L. keďže táto situácia predstavuje vážny problém pre spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP), ktorou by sa mal zabezpečiť rozvoj vidieckych oblastí a zároveň posilniť ich potenciál;
- M. keďže treba zachovať udržateľné a dynamické poľnohospodárstvo ako hlavný hospodársky, environmentálny a sociálny základ vidieckych oblastí, ktorý prispieva k rozvoju vidieka, udržateľnej výrobe potravín, biodiverzite a vytváraniu pracovných miest;
- N. keďže postavenie drobných a rodinných poľnohospodárskych podnikov ako primárnych výrobcov potravín sa musí zlepšiť a ich činnosti v oblasti poľnohospodárstva a chovu dobytka sa musia zachovať presadzovaním inovácií a poskytnutím primeraných finančných zdrojov a opatrení na úrovni EÚ; keďže v rokoch 2005 až 2010 skončilo činnosť 2,4 milióna poľnohospodárskych podnikov (poväčšine malých alebo rodinných podnikov), čo spôsobilo nárast nezamestnanosti vo vidieckych oblastiach;
- O. keďže presadzovanie diverzifikačných opatrení a rozvoj krátkych dodávateľských reťazcov, ako aj podpora organizácií výrobcov, môžu prispieť k odolnosti tohto odvetvia, ktoré čelí výzvam nekalých obchodných praktík a rastúcej nestabilnosti trhov;

⁽¹⁾ Podľa prieskumu Eurostatu o štruktúre poľnohospodárskych podnikov.

Utorok 4. apríla 2017

- P. keďže je *dôležité* podporovať a podnecovať účasť žien v poľnohospodársko-potravinárskom hodnotovom reťazci, pretože ich úloha sa sústreďuje najmä na výrobu a spracovanie;
- Q. keďže dostupnosť celoživotného vzdelávania, možnosť validácie zručností získaných v neformálnom prostredí, možnosť rekvalifikácie a získania zručností využiteľných na dynamicky sa vyvíjajúcom pracovnom trhu sú nevyhnutným predpokladom pre zvyšovanie zamestnanosti žien vo vidieckych oblastiach;
- R. keďže družstvá, vzájomné spoločnosti, sociálne podniky a iné alternatívne modely podnikania majú obrovský potenciál na stimulovanie udržateľného a inkluzívneho hospodárskeho rastu a posilnenie hospodárskeho postavenia žien vo vidieckych oblastiach a v poľnohospodárskom odvetví;
- S. keďže začleňovanie žien a dievčat do vzdelávania a celoživotného vzdelávania, najmä v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM), ako aj podnikania, je nevyhnutné na dosiahnutie rodovej rovnosti v poľnohospodárskom a potravinárskom odvetví, ako aj v oblasti cestovného ruchu a ďalších odvetviach vo vidieckych oblastiach;

Výzvy pre ženy vo vidieckych oblastiach

- T. keďže ženy predstavujú o niečo menej ako 50 % celkovej populácie v produktívnom veku vo vidieckych oblastiach EÚ, ale len približne 45 % celkového ekonomicky činného obyvateľstva; keďže mnohé nie sú nikdy evidované ako nezamestnané, ani nefigurujú v štatistikách nezamestnanosti, pričom neexistujú jasné údaje o účasti žien v poľnohospodárstve, či už ako vlastníčok poľnohospodárskych podnikov alebo ako zamestnankyňa;
- U. keďže v prevažne vidieckych oblastiach EÚ bolo v roku 2009 zamestnaných len 61 % žien vo veku 20 až 64 rokov ⁽¹⁾; keďže v mnohých členských štátoch majú ženy vo vidieckych oblastiach obmedzený prístup k zamestnaniu a ich vyhliadky na prácu v poľnohospodárstve sú pomerne slabé, ale napriek tomu zohrávajú dôležitú úlohu v rozvoji vidieka a v spoločenskej štruktúre vidieckych oblastí tým, že zabezpečujú príjem pre domácnosti alebo zlepšujú životné podmienky;
- V. keďže podiel žien na celkovom pracovnom čase v poľnohospodárstve bol v roku 2014 približne 35 %, pričom ženy odpracovali 53,8 % práce na čiastočný úväzok a 30,8 % práce na plný úväzok, čím významnou mierou prispeli k poľnohospodárskej výrobe; keďže práca, ktorú v poľnohospodárskych podnikoch vykonávajú manželky a ďalšie rodinné príslušníčky, je veľmi často nenahraditeľná a naozaj predstavuje tzv. „neviditeľnú prácu“, pretože neexistuje profesijné postavenie, ktoré by umožňovalo uznanie takejto práce a evidenciu týchto žien v rámci služieb sociálneho zabezpečenia, čím by sa predišlo tomu, aby eventuálne prišli napríklad o nároky na pracovné voľno zo zdravotných dôvodov a na materskú dovolenku, a zabezpečila sa ich finančná nezávislosť;
- W. keďže v niektorých členských štátoch, napríklad vo Francúzsku, existujú rôzne právne režimy pre manželky, ktoré pravidelne pracujú na farme (spolupracovníčka, zamestnankyňa alebo vedúca farmy), čo umožňuje rozšíriť na ne primeranú sociálnu ochranu a poistiť ich proti nepriaznivým udalostiam v ich osobnom živote a v práci;
- X. keďže v priemere iba 30 % poľnohospodárskych podnikov v EÚ riadia ženy; keďže v poľnohospodárstve pracuje značný počet pracovníčok, pričom väčšina žien je klasifikovaná ako manželka vlastníka, t. j. 80,1 % všetkých manželiek v roku 2007 ⁽²⁾;
- Y. keďže majiteľ poľnohospodárskeho podniku je osobou, ktorej meno sa uvádza na bankových dokumentoch alebo v súvislosti s subvenciami či nadobudnutými právami, a zároveň je osobou, ktorá zastupuje poľnohospodársky podnik v združeniach a skupinách, keďže nebyť vlastníkom poľnohospodárskeho podniku znamená nemať žiadne práva vyplývajúce z postavenia vlastníka (práva na jednotnú platbu, prémie na dojiace kravy, práva na výsadbu viniča, príjem atď.), čím sa poľnohospodárky dostávajú do zraniteľnej a nevýhodnej situácie;

⁽¹⁾ Európska komisia (2011), Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Poľnohospodársky ekonomický prehľad. Vidiecke oblasti a stratégia Európa 2020 – zamestnanosť (Rural Areas and the Europe 2020 Strategy – Employment), prehľad č. 5 – november 2011.

⁽²⁾ Európska komisia (2012), Poľnohospodársky ekonomický prehľad. Ženy v poľnohospodárstve EÚ a vidieckych oblastiach: ťažká, nenápadná práca (Agricultural Economic Briefs. Women in EU agriculture and rural areas: hard work, low profile), prehľad č. 7 – jún 2012.

Utorok 4. apríla 2017

- Z. keďže nato, aby ženy pracujúce v poľnohospodárstve mohli využívať schémy pozitívnej pomoci, treba ich uznať ako majiteľky alebo spolumajiteľky; keďže Európska únia by mala presadzovať postavenie žien ako vlastníčok či spoluvlastníčok poľnohospodárskych podnikov, čo by malo pozitívny účinok na ich situáciu na pracovnom trhu, sociálne nároky a ekonomickú nezávislosť, čím by sa zaručilo ich väčšie zviditeľnenie (a uznanie ich prínosu pre hospodárstvo a príjmy) vo vidieckych oblastiach a lepší prístup k pôde;
- AA. keďže ženy vo vidieckych oblastiach musia byť viditeľnejšie v európskych, národných a regionálnych štatistikách, aby sa uznala ich situácia a úloha, ktorú zohrávajú;
- AB. keďže lepší prístup mladých ľudí a žien k pôde by zlepšil generačnú výmenu v poľnohospodárstve a podporil hospodársky rast a sociálne blaho;
- AC. keďže poskytovanie kvalitných a cenovo dostupných verejných a súkromných služieb vrátane starostlivosti o deti, staršie osoby a iné závislé osoby vrátane osôb so zdravotným postihnutím je dôležité pre všetkých obyvateľov vidieckych oblastí; keďže tieto služby sú dôležité predovšetkým pre to, aby pomohli zosúladiť pracovný a súkromný život najmä ženám, pretože sa väčšmi zapájajú do starostlivosti o mladých, nezaopatrených a starších členov rodiny;
- AD. keďže ženy majú vo vidieckych oblastiach multifunkčnú úlohu, a preto by im takéto služby umožnili pracovať a ďalej si rozvíjať kariéru a zároveň by zabezpečili spravodlivé rozdelenie rodinných a opatrovateľských povinností;
- AE. keďže základom pre zlepšovanie kvality života vo vidieckych oblastiach je dostupnosť infraštruktúry, ako sú dopravné spojenia, prístup k vysokorýchlostnému širokopásmovému internetovému spojeniu vrátane mobilných dátových služieb a zásobovania energiou, ako aj sociálne, zdravotnícke a vzdelávacie služby;
- AF. keďže širokopásmové pokrytie na vidieku naďalej zaostáva za celoštátnym pokrytím celej EÚ28; keďže v roku 2015 malo 98,4 % vidieckych domácností pokrytie aspoň jednou širokopásmovou technológiou, ale len 27,8 % malo prístup k službám ďalšej generácie; keďže digitálna infraštruktúra, ktorá nie je plne rozvinutá vo všetkých vidieckych oblastiach EÚ, môže významne pomôcť pri prístupe k informáciám a možnostiam vzdelávania, zdieľaní informácií a výmene osvedčených postupov medzi ženami vo vidieckych oblastiach a môže predstavovať kľúčový prvok pri podpore potrebnej na udržanie ženskej populácie v týchto oblastiach;
- AG. keďže vzdelanie je základným nástrojom na posilnenie hodnôt rovnosti, ktorý by sa mal podporovať všade, nielen v rámci škôl, ale aj v odbornej príprave, a najmä v odbornej príprave zameranej na primárny sektor;
- AH. keďže výsledkom zlepšenia všeobecných podmienok vo vidieckych oblastiach bude lepšie postavenie žien v týchto oblastiach;
- AI. keďže značný prínos žien k miestnemu rozvoju a rozvoju vidieka sa dostatočne neodráža na ich účasti v príslušných rozhodovacích procesoch, vzhľadom na to, ženy vo vidieckych oblastiach sú často nedostatočne zastúpené v rozhodovacích orgánoch, ako sú poľnohospodárske družstvá, odborové zväzy a miestne samosprávy; keďže zvyšovanie zastúpenia žien v týchto orgánoch je veľmi dôležité;
- AJ. keďže na ženy vo vidieckych oblastiach majú negatívny vplyv aj rozdiely v odmeňovaní a dôchodkoch žien a mužov, ktoré sa v niektorých štátoch rozširujú; keďže je preto potrebné venovať viac pozornosti vypracovaniu aktuálnej štatistiky o zamestnanosti žien vo vidieckych oblastiach a o ich pracovných a životných podmienkach;
- AK. keďže tematické podprogramy pre ženy vo vidieckych oblastiach zatiaľ neboli vytvorené a účasť žien na využívaní nástrojov dostupných v rámci programov rozvoja vidieka do roku 2014 bola poľutovaniahodne nízka; keďže zo 6,1 milióna účastníkov opatrení v oblasti odbornej prípravy bolo len 28 % žien; keďže len 19 % príjemcov fyzických investícií do modernizácie poľnohospodárskych podnikov a 33 % príjemcov diverzifikačných opatrení predstavovali ženy; keďže v dôsledku opatrení osi 3 (diverzifikácia hospodárstva vo vidieckych oblastiach) len 38 % vytvorených pracovných miest využili ženy;

Utorok 4. apríla 2017

1. zdôrazňuje aktívnu úlohu, ktorú ženy zohrávajú vo vidieckych oblastiach, a uznáva prínos žien pre hospodárstvo v týchto oblastiach, do ktorého prispievajú ako podnikateľky, vedúce rodinných podnikov a zástankyne udržateľného rozvoja; zastáva názor, že zo sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho hľadiska je podnikanie žien významným pilierom udržateľného rozvoja vidieckych oblastí, a preto by sa malo propagovať, povzbudzovať a podporovať v rámci stratégií rozvoja vidieka, najmä prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy, presadzovania vlastníctva žien, sietí podnikateľiek, prístupu k investíciám a úverom, podpory ich zastúpenia v riadiacich orgánoch a prostredníctvom vytvárania príležitostí potrebných na podporu mladých, samostatne zárobkovo činných žien, ktoré pracujú na čiastočný úväzok a často sú slabo platené;
2. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi podporovala úspešné zosúladenie pracovného a súkromného života, stimuláciu nových pracovných príležitostí a lepšiu kvalitu života vo vidieckych oblastiach, ako aj povzbudila ženy k realizácii ich projektov;
3. víta podporu ženám vo vidieckych oblastiach formou iniciatív zameraných na ich spoločenské ocenenie alebo vytváranie sietí; zdôrazňuje najmä základnú úlohu žien ako členov drobných alebo rodinných poľnohospodárskych podnikov, ktoré predstavujú hlavné sociálno-ekonomické bunky vidieckych oblastí zabezpečujúce produkciu potravín, ochranu tradičných znalostí a zručností, regionálnu identitu a ochranu životného prostredia; zastáva názor, že ženy v poľnohospodárstve zohrávajú významnú úlohu pri zabezpečovaní ďalšej existencie drobných a rodinných podnikov s vyhlídkami do budúcnosti;
4. zastáva názor, že vzhľadom na rôzne úlohy, povolania a situácie žien vo vidieckych oblastiach si zlepšenie ich vyhládok na zamestnanie vyžaduje pomoc a podporu prispôbenú ich potrebám a záujmom;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaviazali podporovať, povzbudzovať a uľahčovať prístup žien vo vidieckych oblastiach na trh práce ako prioritu vo svojich budúcich politikách rozvoja vidieka a aby v tejto súvislosti stanovili ciele týkajúce sa trvalého plateného zamestnania; vyzýva tiež členské štáty, aby do svojich programov rozvoja vidieka zahrnuli stratégie zamerané konkrétne na príspevok žien k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020;
6. konštatuje, že účasť žien na trhu práce vo vidieckych oblastiach zahŕňa širokú škálu pracovných miest, ktorá presahuje konvenčné poľnohospodárstvo, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ženy vo vidieckych oblastiach môžu iniciovať zmeny, pokiaľ ide o prechod k udržateľnému a ekologickému poľnohospodárstvu, a môžu hrať dôležitú úlohu pri vytváraní ekologických pracovných miest;
7. vyzýva členské štáty, aby cielenejšie využívali Európsky nástroj mikrofinancovania Progress a zvyšovali o ňom povedomie, aby využívali opatrenia v rámci EPFRV v prospech zamestnanosti žien, aby podporovali a posilňovali rôzne spôsoby organizácie práce pre ženy, berúc do úvahy osobitné podmienky vo vidieckych oblastiach, aby poskytli rozličné druhy stimulov na podporu udržateľnosti a rozvoja začínajúcich podnikov a MSP a aby zaviedli iniciatívy s cieľom vytvárať nové a udržiavať existujúce pracovné miesta v poľnohospodárstve a atraktívniť ich pre mladé ženy;
8. nabáda členské štáty, aby pravidelne sledovali situáciu žien vo vidieckych oblastiach a aby čo najviac využívali osobitné nástroje a existujúce opatrenia v rámci SPP s cieľom zvýšiť účasť žien ako príjemcov, a tak zlepšiť ich situáciu;
9. odporúča Komisii, aby pri reforme SPP v budúcnosti zachovala a zlepšila tematické podprogramy pre ženy vo vidieckych oblastiach, zakladajúc tieto programy okrem iného na uvádzaní výrobkov na trh a priamom predaji a propagácii výrobkov na miestnej alebo regionálnej úrovni, keďže môžu zohrať úlohu pri vytváraní pracovných príležitostí pre ženy vo vidieckych oblastiach;
10. zdôrazňuje, že rovnosť žien a mužov je kľúčovým cieľom EÚ a jej členských štátov; žiada Komisiu a Radu, aby zabezpečili, že rodová rovnosť bude začlenená do všetkých programov, opatrení a iniciatív EÚ, a požaduje uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v rámci SPP a politik súdržnosti vidieka; navrhuje nové ciele opatrenia zamerané na podnecovanie účasti žien na trhu práce prostredníctvom EPFRV;
11. dúfa, že lepšie pochopenie situácie žien vo vidieckych oblastiach umožní v strednodobom horizonte vypracovať európsku chartu žien v poľnohospodárstve, ktorá vymedzí tento pojem a určí priame a nepriame formy diskriminácie žien vo vidieckych oblastiach a opatrenia pozitívnej diskriminácie na ich odstránenie;

Utorok 4. apríla 2017

12. vyzýva členské štáty, aby vzhľadom na podmienky týkajúce sa rovnosti žien a mužov, ktorá je povinnosťou a základným cieľom EÚ a jej členských štátov, a nediskriminácie dosahovali lepšie synergie pri využívaní nástrojov v rámci EPFRV, Leader+, Horizontu 2020 a Európskeho sociálneho fondu s cieľom vytvárať lepšie životné a pracovné podmienky vo vidieckych oblastiach, aby by uplatňovali konkrétne prispôbené politiky zamerané na sociálne a hospodárske začleňovanie a posilnenie postavenia žien a dievčat, najmä zo zraniteľných a marginalizovaných skupín, a aby zvýšili informovanosť o všetkých možnostiach, ktoré sa im vo vidieckych oblastiach ponúkajú podľa existujúcich právnych predpisov;
13. zdôrazňuje význam vytvorenia osobitných opatrení na podporu vzdelávania a zamestnanosti a ochranu práv najzraniteľnejších skupín žien so špecifickými potrebami, ako sú ženy so zdravotným postihnutím, migrantky vrátane sezónnych migrantiek, utečenky a príslušníčky menšín, obeť rodovo podmieneného násillia, ženy s malou alebo žiadnou odbornou prípravou a slobodné matky atď.;
14. zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú ženy vo všeobecnosti, pokiaľ ide o prácu na vedení účtovníctva v rodinných poľnohospodárskych podnikoch, a v tejto súvislosti upozorňuje na nedostatočnú podporu vo forme poradenstva v prípade, ak má poľnohospodársky podnik finančné ťažkosti;
15. vyzýva preto členské štáty, aby zabezpečili, že účasť žien na riadení podnikov bude plne uznávaná, a zároveň podporovali a uľahčovali ich prístup k vlastníctvu alebo spoluvlastníctvu poľnohospodárskych podnikov;
16. vyzýva členské štáty na podporu informačných opatrení a opatrení technickej pomoci a na výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o zavedenie profesijného štatútu pre manželky pomáhajúce v poľnohospodárstve, čo im umožní požívať individuálne práva, najmä materskú dovolenku, sociálne poistenie proti pracovným úrazom, prístup k odbornej príprave a dôchodkové práva;
17. vyzýva európske inštitúcie, aby uľahčili ustanovenia SPP na vyváženejšie rozdelenie pomoci, a tak zaistili podporu malých poľnohospodárskych podnikov;
18. zdôrazňuje význam podpory účasti žien na rozhodovacích procesoch vo vidieckych oblastiach prostredníctvom školiacích aktivít určených na podporu ich zastúpenia v oblastiach a odvetviach, v ktorých sú nedostatočne zastúpené, a kampaní na zvyšovanie povedomia o význame aktívneho zapojenia žien v družstvách, a to ako partnerov a na riadiacích pozíciách;
19. vyzýva členské štáty, aby presadzovali rovnosť medzi ženami a mužmi v rôznych riadiacich a zastupiteľských orgánoch s cieľom podporiť rovnakú účasť a právomoci a výraznejšie zastúpenie žien v pracovných skupinách pre rozvoj vidieka a monitorovacích výboroch a vo všetkých druhoch poľnohospodárskych organizácií, združení a verejných inštitúcií, aby tak rozhodovací proces odrážal názory žien aj mužov, a aby podporili ich účasť v miestnych akčných skupinách a rozvoj miestnych partnerstiev v rámci programu Leader;
20. vyzýva na podporu organizácií žien a poľnohospodárov, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri povzbudzovaní a podnecovaní nových programov rozvoja a diverzifikácie;
21. vyzýva členské štáty, aby v plnom rozsahu vykonávali existujúce legislatívne akty týkajúce sa rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi, a to aj v otázkach sociálneho zabezpečenia a materskej a rodičovskej dovolenky; nabáda ich, aby zlepšili právne predpisy týkajúce sa rovnosti žien a mužov na trhu práce a aby zaistili sociálne zabezpečenie pre mužov aj ženy, ktorí pracujú vo vidieckych oblastiach;
22. vyzýva Komisiu, aby monitorovala transpozíciu existujúcich legislatívnych aktov s cieľom riešiť výzvy a diskrimináciu, ktorým čelia ženy, ktoré žijú a pracujú vo vidieckych oblastiach;
23. zdôrazňuje potrebu účinných opatrení, ktoré treba prijať na európskej a vnútroštátnej úrovni na zníženie existujúcich rozdielov v odmeňovaní a dôchodkoch žien a mužov; vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a príslušnými regionálnymi orgánmi zvažila viacozmerný charakter rozdielov v dôchodkoch žien a mužov pri navrhovaní konkrétnych politických opatrení v rámci stratégie EÚ pre rozvoj vidieka, keďže rôzne faktory vrátane rozdielov v zamestnanosti a odmeňovaní, prerušenia kariéry, práce na čiastočný úväzok, neformálnej práce pomáhajúcich manželiek, štruktúry dôchodkových systémov a nižších príspevkov môžu viesť k väčšiemu rozdielu v starobných dôchodkoch;

Utorok 4. apríla 2017

24. okrem toho nabáda členské štáty, aby zaručili poskytovanie primeraného dôchodku vrátane vnútroštátneho starobného dôchodku, predovšetkým s cieľom pomôcť ženám vo vidieckych oblastiach udržať si hospodársku nezávislosť po dosiahnutí dôchodkového veku;
25. zdôrazňuje, že politiky EÚ týkajúce sa životných podmienok žien vo vidieckych oblastiach musia tiež zohľadňovať životné a pracovné podmienky žien najímaných ako sezónne poľnohospodárske pracovníčky, najmä pokiaľ ide o potrebu poskytnúť im primeranú sociálnu ochranu, zdravotné poistenie a zdravotnú starostlivosť; zdôrazňuje potrebu priznať maximálnu hodnotu práci týchto žien;
26. naliehavo žiada členské štáty, aby posilnili úlohu sociálnych partnerov a organizácií sociálnej starostlivosti spolupracujúcich s orgánmi pri monitorovaní dodržiavania pracovnoprávných predpisov, opatrení na predchádzanie neprihlásenej práci a dodržiavania noriem sociálnej starostlivosti a bezpečnostných noriem, čím uľahčujú sociálnu a hospodársku integráciu pracovníčok ako celku vrátane migrujúcich a sezónnych pracovníčok a pracujúcich utečieniek;
27. vyzýva Komisiu a vnútroštátne orgány, aby vyvinuli informačné databázy a siete na úrovni členských štátov s cieľom registrovať a zvyšovať informovanosť o hospodárskej a sociálnej situácii žien vo vidieckych oblastiach a ich prínose pre spoločnosť;
28. vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby prehodnotili svoje štatistické plány tak, aby zahŕňali mechanizmy merania celkového príspevku žien k príjmom a k hospodárstvu vidieka, pričom ukazovatele by prípadne mohli rozčleniť podľa rodu, a aby optimalizovali použitie údajov o hospodárskej a sociálnej situácii žien vo vidieckych oblastiach a ich účasti na vykonávaných činnostiach s cieľom lepšie zamerať politické opatrenia;
29. žiada o zlepšenie pravidelného monitorovania SPP, zberu údajov a ukazovateľov hodnotenia s cieľom identifikovať úlohy žien v poľnohospodárstve a ich účasť na tzv. neviditeľnej práci;
30. zdôrazňuje, že treba venovať väčšiu pozornosť vypracúvaniu aktualizovanej štatistiky o vlastníctve pôdy ženami;
31. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi zabezpečila nielen primerané informačné materiály o možnostiach podpory osobitne zameranej na ženy v poľnohospodárstve a ženy vo vidieckych oblastiach, ale aj plný prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave v poľnohospodárstve a vo všetkých súvisiacich odvetviach vrátane postgraduálneho vzdelávania a špecializovaných kurzov pre podnikateľov a poľnohospodárov, čím by sa ženám ponúkli zručnosti na rozvoj podnikania, vedomosti a prístup k financovaniu a mikrofinancovaniu v záujme zakladania a upevňovania podnikateľských činností, a zároveň by sa im umožnilo zúčastňovať sa na širokom spektre vidieckych výrobných činností a posilniť ich konkurencieschopnosť v poľnohospodárstve a vidieckych oblastiach, a to aj v rámci vidieckeho cestovného ruchu prepojeného s odvetvami komerčného poľnohospodárstva;
32. žiada o poskytovanie rozsiahleho poradenstva o profesijnej a podnikateľskej diverzifikácii a o prijatie krokov na posilnenie hospodárskeho postavenia žien, podporu družstiev, vzájomných spoločností, združení, sociálnych podnikov a alternatívnych obchodných modelov a zlepšenie ich podnikateľského zmysľania a zručností;
33. pripomína v tejto súvislosti, že nový program Komisie v oblasti zručností pre Európu predstavuje pre členské štáty príležitosť lepšie identifikovať a certifikovať zručnosti získané mimo formálneho vzdelávania a odbornej prípravy, a tak bojovať proti sociálnemu vylúčeniu a riziku chudoby;
34. žiada, aby sa podnecovalo a uľahčovalo zapojenie žien s vyššou kvalifikáciou do poľnohospodárstva, chovu hospodárskych zvierat a lesného hospodárstva prostredníctvom programov školení na rozvoj činností spojených s poskytovaním poradenských služieb pre poľnohospodárske podniky a inováciami;
35. odporúča postupné začleňovanie modulov o rovnosti do špecializovaných poľnohospodárskych programov odbornej prípravy a do vývoja pedagogického materiálu, podporu verejných kampaní za rovnosť vo vidieckych oblastiach a zdôrazňovanie významu rovnosti vo vidieckych školách;
36. zdôrazňuje význam poradenstva a podpory žien, ktoré im umožnia vykonávať poľnohospodárske činnosti a plniť iné inovatívne funkcie vo vidieckych oblastiach;

Utorok 4. apríla 2017

37. zdôrazňuje, že je dôležité presadzovať a podporovať organizácie vidieckych žien, a to aj povzbudzovaním činnosti sietí, centier, databáz a združení ako kľúčového sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja, pretože vytvárajú siete a kanály pre informácie, odbornú prípravu a tvorbu pracovných miest, usilujú sa o zintenzívnenie výmeny osvedčených postupov na všetkých úrovniach a podporujú lepšiu informovanosť o sociálnej a hospodárskej situácii žien vo vidieckych oblastiach; povzbudzuje podniky, združenia, družstvá a organizácie zastupujúce ženy;

38. vyzýva regionálne subjekty, aby využívajúc finančné prostriedky z druhého piliera uskutočňovali programy na zvyšovanie informovanosti s cieľom zdôrazniť rodovú neutralitu vo všetkých profesiách a prekonať pretrvávajúce veľmi tradičné rozdelenie úloh v poľnohospodárstve;

39. vyzýva členské štáty, aby napomohli rovnocennému prístupu žien k pôde, zaistili ženám vlastnícke a dedičské práva a uľahčili im prístup k úverom s cieľom podnecovať ich k usadeniu sa vo vidieckych oblastiach a k tomu, aby prevzali svoju úlohu v odvetví poľnohospodárstva; okrem toho nabáda členské štáty, aby sa venovali problematike zaberania pôdy a koncentrácie pôdy na úrovni EÚ;

40. víta nové modely poľnohospodárskych úverov, ktoré sa umožnili v rámci úzkej spolupráce medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou, a odporúča, aby ich členské štáty používali v čo najširšom rozsahu;

41. vyzýva členské štáty a orgány regionálnej a miestnej samosprávy, aby poskytli cenovo dostupné, kvalitné zariadenia a verejné a súkromné služby pre každodenný život vo vidieckych zónach, najmä v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania a starostlivosti; poznamenáva, že by si to vyžiadalo zahrnutie vidieckych infraštruktúr starostlivosti o deti, zdravotníckych služieb, vzdelávacích zariadení, domovov dôchodcov a zariadení sociálnej starostlivosti, náhradných služieb v prípade choroby a materstva a služieb v oblasti kultúry;

42. zdôrazňuje význam poskytovania nových príležitostí na platené zamestnanie, najmä pre ženy, s cieľom zachovať vidiecke komunity a súčasného vytvárania podmienok na uľahčenie uspokojivého zosúladenia pracovného a súkromného života;

43. naliehavo žiada členské štáty a regionálne orgány, aby využívali štrukturálne fondy a Kohézny fond na rozšírenie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry a aby zaistili bezpečné dodávky energie a spoľahlivú širokopásmovú infraštruktúru a služby vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje význam digitálneho rozvoja vo vidieckych oblastiach a rozvoja holistického prístupu (tzv. digitálna dedina);

44. vyzýva Komisiu, aby uznala význam rozšírenia svojej digitálnej agendy na vidiecke oblasti, keďže digitálny rozvoj môže významne prispieť k tvorbe pracovných miest, uľahčiť začatie samostatnej zárobkovej činnosti, posilniť konkurencieschopnosť a rozvoj cestovného ruchu a nastoliť lepšiu rovnováhu medzi pracovným a rodinným životom;

45. podnecuje miestne a vnútroštátne orgány a iné inštitúcie, aby zaručili základné ľudské práva migrujúcich a sezónnych pracovníkov a ich rodín, predovšetkým žien a obzvlášť zraniteľných osôb, a podporili ich integráciu do miestnych komunít;

46. upozorňuje na významné rozdiely v dostupnosti starostlivosti o deti v mestských a vo vidieckych oblastiach, ako aj regionálne rozdiely pri plnení barcelonských cieľov týkajúcich sa zariadení starostlivosti o deti;

47. odsudzuje všetky formy násillia voči ženám a zdôrazňuje, že pomoc obetiam zohráva kľúčovú úlohu; vyzýva preto členské štáty a orgány regionálnej a miestnej samosprávy, aby vyslali jasný odkaz o nulovej tolerancii násillia voči ženám a aby vykonávali politiky a ponúkali služby prispôbené podmienkam vo vidieckych oblastiach s cieľom predchádzať násilliu páchanému na ženách a bojovať proti nemu, a tak zabezpečiť obetiam prístup k pomoci;

48. vyzýva preto členské štáty a orgány regionálnej a miestnej samosprávy, aby zabezpečili, že obeť násillia páchaného na ženách žijúcich vo vidieckych a odľahlých oblastiach nebudú zbavené rovnakého prístupu k pomoci, a opakuje svoju výzvu EÚ a jej členským štátom, aby ratifikovali Istanbulský dohovor čo najskôr;

Utorok 4. apríla 2017

49. opätovne vyzýva Komisiu, aby predložila návrh smernice EÚ o násilí páchanom na ženách;
 50. zdôrazňuje, že vidiecke oblasti v členských štátoch zohrávajú z hľadiska hospodárstva a potravinovej bezpečnosti kľúčovú úlohu v modernej spoločnosti, v ktorej viac ako 12 miliónov poľnohospodárov produkuje dostatočné množstvo zdravých a bezpečných potravín pre pol miliardy spotrebiteľov v celej Európskej únii; zdôrazňuje, že zachovanie dynamického fungovania týchto komunít podnecovaním žien a rodín k tomu, aby z nich neodchádzali, má zásadný význam;
 51. v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili silnú a náležite financovanú SPP, ktorá slúži európskym poľnohospodárom a spotrebiteľom, podporuje rozvoj vidieka, zmierňuje účinky zmeny klímy a chráni a posilňuje prírodné prostredie, pričom zaručuje kvalitnú a bezpečnú dodávku potravín a vytvára viac pracovných miest;
 52. konštatuje, že na vidieku sa často nachádza prírodné a kultúrne dedičstvo, ktoré sa musí chrániť a rozvíjať, spolu s udržateľným cestovným ruchom a environmentálnym vzdelávaním;
 53. zdôrazňuje význam multifunkčnosti ako koncepcie, ktorej súčasťou sú iné hospodárske, sociálne, kultúrne a environmentálne činnosti vo vidieckych oblastiach sprevádzajúce poľnohospodársku výrobu, vďaka ktorým sa vytvárajú pracovné miesta najmä pre ženy; nabáda preto členské štáty, aby presadzovali opatrenia na diverzifikáciu činností, napríklad priamy predaj produktov, sociálne služby, služby starostlivosti a agroturistiku; vzhľadom na zvyšujúci sa záujem o tento druh cestovného ruchu sa domnieva, že by sa v tomto odvetví mala vytvoriť sieť podnikov a mali by sa vymieňať osvedčené postupy;
 54. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
-